

Ημερολόγιο ασημάντων 379: Αναγνώσεις. Ο ευφυής κ. Ιωαννίδης της Διασποράς

Γράφει ο Δημήτρης Τζουμάκας

13.12. 1803 Το ολοκαύτωμα στο Κούγκι. Ο ιερομόναχος Σαμουήλ με πέντε Σουλιώτες μπροστά στον κίνδυνο να συλληφθούν από τους τούρκους βάζει φωτιά στο βαρέλι με την πυρίτιδα και ανατινάσσονται

13.12.2020 Πού περνάτε την καραντίνα σας περισσότερο; Στην πυριτιδαποθήκη, στο γραφείο σας ή στην κουζίνα; Στην τηλεόραση βέβαια. Εκεί είμαι κι εγώ. Μπάστακας. Βρικόλακας μετά τα μεσάνυχτα.

• Ώσπου τα πέτρινα δόντια του ονείρου να μας αλέσουν. Ιωάννης Π.Α Ιωαννίδης. Στον δρόμο που χάραξε ο Κάλας. Ακούγεται για βλασφημία, αλλά ο διεθνώς αιρετικός γιατρός Ιωάννης Π. Α. Ιωαννίδης (κατέχει την έδρα C.F. Rehnborg στην πρόληψη νοσημάτων στο πανεπιστήμιο Stanford όπου είναι τακτικός καθηγητής στην ιατρική σχολή και τιμητικός καθηγητής στη σχολή ανθρωπιστικών και θετικών επιστημών), ο άνθρωπος που εμφανίζεται επιλεκτικά σε περιφερειακούς ή περιθωριακούς τηλεοπτικούς διαύλους γιατί έχει ταχθεί κατά του παγκόσμιου lockdown, δεν είναι απλώς ένας μαχητικός επιστήμων αλλά κι ένας ποιητής, ένας λογοτέχνης με καινοτόμες ιδέες και σουρεαλιστικό λόγο. Ένας ποιητής-αρθρογράφος που θα με βοηθήσει να περάσω το σημερινό βράδυ και μερικά άλλα σίγουρα, χάρη στο βιβλίο του που το τράβηξα τυχαία μέσα από ένα σωρό ποιητικά κείμενα τα οποία μου έχει χαρίσει ο ποιητής Γιώργος Βέης. Είχα ξεμείνει από αναγνώσματα κι άρχισα να ψαχουλεύω τη βιβλιοθήκη και τελικά αν δεν έβλεπα τη φωτογραφία του στο αυτί του βιβλίου δεν θα πίστευα ότι είναι ο «αμφιλεγόμενος επιστήμων». Όπως στην αρχή δεν πίστεψα και το βιογραφικό του σημείωμα που μας πληροφορεί ότι ο Ιωαννίδης είναι επίσης «Διευθυντής του Κέντρου METRICS Stanford όπου διδάσκει σύγχρονη ελληνική ποίηση στο Τμήμα Συγκριτικής λογοτεχνίας! Έχει διατελέσει καθηγητής στα Πανεπιστήμια Ιωαννίνων, Harvard, Tufts και Imperial College». Γράφει όπερα, γράφει λιμπρέτα! Πότε τα προλαβαίνει όλα αυτά; Και τι είν' τούτα τα πυκνογραμμένα τούβλα 500 σελίδων που δημοσιεύει; Το βιβλίο του με τον άβολο τίτλο Μετά τα αφύσικα (2018) εκδόσεις Κέδρος απαρτίζεται από επιστολές, ιμείλ, διηγήματα, αποσπάσματα ημερολογίων, στατιστικές, καταλόγους ονομάτων του επιθέτου Ιωαννίδης (!), ιατρικές ασθένειες και λοιμώξεις, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, βιβλιοπαραρτήσεις, κριτικά σημειώματα για ποίηση και μουσική κλπ. κλπ. Μόνο νεκρολογίες δεν υπάρχουν, τις φυλάει για τους πολιτικούς «Απατεώνες και παραχαράκτες» όπως τους αποκαλεί σε άλλο ποιητικό του έργο (Τοκάτα για την κόρη με το καμένο πρόσωπο) και στις επιστολές που στέλνει στους πολιτικούς και με μικρά γραμματάκια στον πρωθυπουργό, ίσως στις πιο αδύνατες σελίδες του βιβλίου (ιδίως με αυτό το συνεχώς επαναλαμβανόμενο παιδικό: «δεν ανήκω σε κανένα κόμμα»).

Κοσμοπολιτισμός, πολυπολιτισμός πολυμάθεια, πολεμική, ένας Κάλας κανονικός. Κι ενώ σε ξενίζει

στην αρχή αυτό το τουρλού τουρλού γίνεται μια απόλαυση στη συνέχεια.

Πρώτα απ' όλα συνδέεσαι μαζί του γιατί είναι τέκνο της Διασποράς, γεννηθείς στη Νέα Υόρκη 1965 και γιατί το γράψιμό του έχει αμεσότητα:

Με είδαν να κλαίω. Μου είπαν: «μην κλαις θα γυρίσουμε πίσω στο λιμάνι, θα επαναλάβουμε τον απόπλου, θα ξανακάνουμε την τελετή αναχώρησης από την αρχή. Να μπορείς κι εσύ να λες κάποτε πως έφυγες από τον τόπο σου κανονικά όπως έπρεπε, με προοπτικές ξεκάθαρες με σχέδιο καλά κατεργασμένο». (Μετά τα αφύσικα σελ. 24) και Αφήνει μία πικρία η αποχώρηση όπως αργείς να καταπιείς (...) ωσειδή χάπια αζιθρομυκίνης. Δεν ξέρεις να προετοιμαστείς. Παρατηρείς την αλεπού που τρώει στα κλεφτά την πεταμένη μακαρονάδα σπαγγέτι νούμεροι 8 al dente χωρίς να σε κοιτάζει στα μάτια. Παρατηρείς το σκουλήκι που τεντώνει τις κεραίες με τους εξογκωματικούς του οφθαλμούς. Παρατηρείς τις μύγες που είναι εξοπλισμένες με 8 χιλιάδες φακούς κι όμως δεν έχουν να δουν τίποτα άξιο λόγου εδώ που ζούμε. (ό.π.:32)

Άγνωστη ώρα αργά τη νύχτα 12.501 μέτρα απ' τον μόλο. Έχει ηττηθεί η Αίγινα. Τα ακίνητα χέρια και τα ακίνητα γόνατα έχουν γίνει αγάλματα (...) κάποια χέρια περισσεύουν. Ένα ξένο χέρι έχει αρπάξει το χιτώνα κάποιου άλλου ξένου σώματος. (...) δεν θα μάθουμε ποτέ ποιο χέρι ανήκει σε ποιον χιτώνα. Ανάμεσα στους συντετριμμένους πολεμιστές, στο κέντρο συντετριμμένου αετώματος, η Μεγάλη Θεά, ένα πορνίδιο, μια αμόλευτη παρθένα 14,9 ετών επιβλέπει νηφάλια, γαλήνια και αμέτοχη τον χαλασμό της αγαπημένης πολιτείας της (ό.π.: 30).

Δεν φύεται πολλή ιστορία εδώ. Μόνο ελάχιστα οικοδομικά τετράγωνα και ανάμεσα ικανό κενό Δύο γράμματα από το όνομα πάλαι κραταιού βασιλέως.

Έχει λογοτεχνικό ταλέντο ο γιατρός και ορισμένα κείμενα είναι μικρά διαμάντια θα μπορούσαν να αποτελούν ξεχωριστό βιβλιαράκι σαν τα μικρά διηγήματα-σκετς που μ'αρέσει να δημοσιεύω κι εγώ από καιρού εις καιρόν, από αιώνα σε αιώνα.

Φυσικά υπάρχει ένας θυμός απέναντι στο ελληνικό κατεστημένο όχι μόνο το ιατρικό αλλά και το πολιτικό και το φιλολογικό

Κι είναι κι αυτό ένα από τα κύρια στοιχεία που συναντώ σε αρκετούς συγγραφείς και καλλιτέχνες της Διασποράς, μία οργή, ένα παράπονο (δεν θα διαφωνήσει κανείς μαζί του για τη «μεγαλειώδη μικροπρέπεια που ενδημεί στην κορυφή») αλλά κι ένας ανθρωπισμός, μια ευαισθησία, ένας σουρεαλισμός καθώς είναι από μόνο του σουρεαλιστικό να γράφεις ελληνικά ζώντας σε μια ξένη χώρα. (Αν και τώρα πια με τη διευρυμένη παγκοσμιοποίηση είναι σαν να ζούμε όλοι στο ίδιο μέρος). Εξαιρετικά ενδιαφέρουσα περίπτωση συγγραφέως ειδικά για την αντισυμβατική του γραφή, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι γνώστης της συμβατικής, του λογοτεχνικού παιχνιδιού εν γένει, πρόσχαρος, ευφυής, ενίοτε και ηδυπαθής:

Υπόνομος

-Γιατί έχετε γονατίσει ψάχνετε κάτι;

Έπεσε το καλό μου δαχτυλίδι στο φρεάτιο (Εκείνη φορά-

ει Trotters Women's Petra Pumps Shoes, Size: 8N, Black, και τα νύχια της είναι βαμμένα με Pink GellacColor 154 Nude Beige Gel Nail Polish)

-Καμμενούλα ελάτε από δω

-Τι είναι αυτή η πόρτα;

-Οδηγεί στον υπόνομο. Πάμε μαζί, θα σας βοηθήσω να το ψάξουμε.

(Κλείνουν μαζί πίσω τους την πόρτα).

Σχολική καντίνα

Ένα τοστ με ζαμπόν-τυρί

-Ναι μισό λεπτό

(Εκείνη φορά-

ει Trotters Women's Petra Pumps Shoes, Size: 8N, Black, και τα νύχια της είναι βαμμένα με Pink GellacColor 154 Nude Beige Gel Nail Polish)

-Πειράζει να έρθω από την πλευρά σου να το φτιάξω μόνος μου;

-Κάθε άλλο. Ελάτε να πάρετε ό,τι θέλετε. Πεινάτε πολύ φαίνεται

(Του ανοίγει και κλείνουν μαζί πίσω τους την πόρτα)

Τα δύο αυτά κείμενα στη σελίδα 267 Μετά τα αφύσικα είναι μέρος από 11 παρόμοια σκετς που όλα «κλείνουν πίσω τους την πόρτα» ακολουθούν γεωμετρικά φθίνουσα καμπύλη που δείχνει πόσο καλά δομημένη είναι η γραφή Ιωαννίδη που αδικείται με την αποσπασματική μας παρουσίαση. Αλλά θα επανέλθουμε με Ιωαννίδη για να συζητήσουμε και να πλησιάσουμε περισσότερο κριτικά αυτή τη φορά, το status ενός πολιτικολογούντα επιστήμονα λογοτέχνη που διαπρέπει στο Νέο Κόσμο και όχι μόνο. Επίσης δεν έχω ξεχάσει και τη «μοχθηρία» του «βιβλιοϋπαλλήλου», ενώ παράλληλα απολαμβάνω τον χύμα ερωτισμό ενός Φάις κι ας με τσούζουν τα μάτια μου απ'την αϋπνία και την υπέρταση.

* Ο Δημήτρης Τζουμάκας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Την περίοδο της δικτατορίας έζησε στο Παρίσι και το 1974 μετανάστευσε στο Σίδνεϊ, όπου έζησε μέχρι το 2006. Διδάκτωρ φιλοσοφίας, εργάστηκε σε εφημερίδες στο Σίδνεϊ και δίδαξε ελληνική και συγκριτική λογοτεχνία στα Πανεπιστήμια Macquarie και New South Wales. Έχει βραβευθεί από το αυστραλιανό υπουργείο πολιτισμού για τα βιβλία του «Χαρούμενο Σίδνεϊ» και «Η γυναίκα με τα αγκάθια στο λαιμό».